

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи

ВИРІШЕННЯ СУЧАСНИХ ПРОБЛЕМ У ВЕТЕРИНАРНІЙ МЕДИЦИНІ

МАТЕРІАЛИ

*IV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет - конференції*

14 - 15 лютого 2019 р.
Україна, м. Полтава

УДК 636.09

В 52

Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині: матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції, 14 – 15 лютого 2019 року. – Полтава: ТОВ НВП “Укрпромторгсервіс”, 2019. – 184 с.

Збірник містить матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної Інтернет – конференції «Вирішення сучасних проблем у ветеринарній медицині» з актуальних напрямів сучасної ветеринарної медицини.

Редакційна колегія:

Євстаф’єва В. О., д. вет. н., професор; *Кручиненко О. В.*, к. вет. н., доцент; *Корчан Л. М.*, к. вет. н.; *Михайлютенко С. М.*, к. вет. н.; *Мельничук В. В.*, к. вет. н.; *Бородай Є. О.*, к. вет. н.

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Полтавської державної аграрної академії
Міністерства освіти і науки України
(протокол № 15 від 28.02.2019 р.)*

Відповідальний за випуск:

к. вет. н. Корчан Л. М.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей і повідомлень.

© Полтавська державна аграрна академія, 2019

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

НЕЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

ОСОБЛИВОСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ М'ЯСНИХ ПАШТЕТІВ МЕТОДОМ МІКРОСТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ <i>Гавриліна О. Г., Абрамович М. М.</i>	9
ПОРІВНЯННЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ФАРШУ КОВБАС ЗВИЧАЙНИХ ТА КАТЕГОРІЇ ЕКО ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ МІКРОСТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ <i>Гавриліна О. Г., Найдіон Т. О.</i>	11
ПАТОГІСТОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ЕПУЛІСІВ СОБАК <i>Гавриліна О. Г., Васильєва К. М.</i>	14
ГІСТОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ХВОРОБИ МАРЕКА ПТИЦІ <i>Гавриліна О. Г., Оболонська Я. В.</i>	16
ХАРАКТЕРИСТИКА ВІДТВОРНОЇ ЗДАТНОСТІ У КОРІВ ЧОРНО-РЯБОЇ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ <i>Демченко В. П., Удовіченко А. А., Корейба Л. В., Гаращук М. І.</i>	20
ЛИСТОПОДІБНА ПУХИРЧАТКА У СОБАК – ХАРАКТЕРНІ КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА ДІАГНОСТИКА <i>Євтушенко І. Д.</i>	22
МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ МЕДУ НА ВМІСТ ПЕСТИЦИДІВ <i>Кіт А. А., Михайлютенко С. М., Кручиненко О. В.</i>	24
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ РІЧКОВОЇ РИБИ, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА КИЇВСЬКОМУ РИНКУ М. ПОЛТАВИ <i>Краморенко А. І., Щербакова Н. С.</i>	26
ВИЗНАЧЕННЯ ПРИДАТНОСТІ КОМБІКОРМУ ДО ЗГОДОВУВАННЯ ПТИЦІ ЗА КИСЛОТНИМ ЧИСЛОМ ЖИРУ <i>Кузьменко Є. А.</i>	28
ФАРМАКО-ТЕРАПЕВТИЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ПРЕПАРАТІВ ТРАУМЕЛЬ І ФОСФОР-ГОМАККОРД НА ПОКАЗНИКИ ФЕРМЕНТІВ ЗА КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ СОБАК, ХВОРИХ НА КАТАРАЛЬНУ БРОНХОПНЕВМОНІЮ <i>Кушнір В. Ю.</i>	30

ПОШИРЕНІСТЬ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ СЕРЕД КОТІВ М. ПОЛТАВА ЗА 2017 РІК	
<i>Локес-Крупка Т. П., Мильченко І. В.</i>	36
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ІНГІБІТОРІВ АНГІОТЕНЗИНПЕРЕТВОРЮЮЧОГО ФЕРМЕНТУ (іАПФ) ПРИ ХРОНІЧНІЙ НИРКОВІЙ НЕДОСТАТНОСТІ (ХНН) У КОТІВ	
<i>Мечет Л. І.</i>	38
КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ ГЕПАТИТУ В СОБАК	
<i>Нос А. П., Канівець Н. С.</i>	41
СПЕКТР ІНТРАЦИСТЕРНАЛЬНИХ ПРОТИМАСТИТНИХ ПРЕПАРАТІВ НА ВІТЧИЗНЯНОМУ ВЕТЕРИНАРНОМУ ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ	
<i>Франчук-Крива Л. О., Кривий М. Ф., Храпцун В. В.</i>	43
ВПЛИВ ТОКСИЧНИХ ЕЛЕМЕНТІВ НА ОРГАНОЛЕПТИЧНІ ПОКАЗНИКИ МОЛОКА	
<i>Щербакова Н. С., Максимова Ю. Ю.</i>	46
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ МОЛОКА, ЩО РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА СПОЖИВЧОМУ РИНКУ М. ПОЛТАВА	
<i>Щербакова Н. С., Мовсисян С. А., Передера Ж. О.</i>	48

СЕКЦІЯ 2

ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЗМІШАНИХ НЕМАТОДОЗІВ КОНЕЙ	
<i>Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Джміль В. І., Ярова К. М.</i>	51
ЛІКУВАННЯ КОНЕЙ ЗА ЗМІШАНОЇ НЕМАТОДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ	
<i>Антіпов А. А., Бахур Т. І., Гончаренко В. П., Джміль В. І., Ярова К. М.</i>	54
РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СЕРЕД СВИНЕЙ ТА ВІКОВА ДИНАМІКА ЦІЄЇ ІНВАЗІЇ	
<i>Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Шмаюн С. С.</i>	57
ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ЗА ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ	
<i>Антіпов А. А., Гончаренко В. П., Шмаюн С. С.</i>	59
КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У ПАТОГЕНЕЗІ НОТОЕДРОЗУ КОТІВ	
<i>Бахур Т. І., Антіпов А. А., Гончаренко В. П.</i>	62

3. Антіпов А. А., Пономар С. І., Шмаюн С. С. Розповсюдження основних нематодозів свиней в поліській зоні України при різних системах утримання. *Сучасні проблеми ветеринарної медицини. Матеріали ккраїнської конф. молодих вчених (листопад 1994. м. Київ)*. Київ, 1994. С. 93–94.

4. Котельников Г. А. Гельминтологические исследования животных и окружающей среды. М.: Колос, 1983. 208 с.

5. Зажиттєва та посмертна діагностика гельмінтозів тварин. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С. І. Пономар та ін. Біла Церква, 2003. 54 с.

ЛІКУВАННЯ СВИНЕЙ ЗА ЕЗОФАГОСТОМОЗНОЇ ІНВАЗІЇ

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент,

Шмаюн С. С., к. вет. н., доцент,

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. У різних районах нашої країни свинарство з давніх часів було традиційною галуззю тваринництва. Цінні господарсько-корисні ознаки свиней – висока відтворна здатність, скороспілість та оплата корму, високий забійний вихід і енергетичність продуктів забою – гарантують їх перевагу у виробництві м'яса порівняно з іншими видами сільськогосподарських тварин [1].

Одним з основних факторів, який стримує збільшення виробництва свинини, є не стійке ветеринарне благополуччя тварин і особливо щодо паразитарних хвороб у т.ч. і до езофагостомозу [2, 3].

Боротьба з езофагостомозом свиней – це складний комплекс заходів, до яких входять лікування, дезінвазія приміщень, ґрунту, гною. Особливе значення при цьому має створення належних умов утримання і повноцінна годівля тварин. Але на перше місце ставиться раціональна етіотропна терапія – використання антгельмінтних препаратів. Особливе місце в сучасних умовах займає пошук нових антгельмінтних препаратів і визначення терапевтичної та економічної доцільності схем їх використання.

Для боротьби з езофагостомозом свиней запропоновано багато антигельмінтиків широкого спектру дії [4].

Мета роботи – вивчити антигельмінтну ефективність фенбенату 4 %-го преміксу та фензолу 22 %-го порошку за езофагостомозної інвазії у свиней ТОВ „Селекційний центр свинарства”.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили у господарстві та в лабораторії кафедри паразитології та фармакології БНАУ комбінованим методом стандартизованим Г. О. Котельниковим та В. М. Хреновим з використанням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з щільністю 1,3 [5].

Досліди по вивченню антигельмінтної дії фензолу 22 % порошку та фенбенату 4 % преміксу провели на свинях 6–8-місячного віку спонтанно інвазованих езофагостомами. За принципом аналогів сформували 3 групи свиней (одну контрольну та дві дослідні) по 10 голів у кожній. Підрахунок яєць гельмінтів проводили у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину. До введення препарату та через 12 діб після останнього застосування антигельмінтика проводили копроскопічні дослідження. Тестами для обліку ефективності лікування були екстенс- та інтенсефективність (ЕЕ та ІЕ).

Тваринам першої дослідної групи фензол 22 % порошок задавали одноразово в дозі 8 мг на кг маси тіла тварини по діючій речовині (ДР) або 37 мг на кг маси тіла по лікарській формі (ЛФ). Тваринам другої дослідної групи задавали фенбенат 4 % премікс одноразово в дозі 5 мг на кг маси тіла по ДР або 125 мг на кг маси по ЛФ.

Препарати використовували груповим методом у ранішню годівлю після 14-годинної голодної дієти. Для приготування суміші антигельмінтика з кормом відважену дозу препарату змішували ретельно з кормом і розкладали у корита. Після дегельмінтизації тварини задовільно приймали корм, ускладнень протягом перших годин не відмічали.

Тварини контрольної (третьої) групи антигельмінтик не отримували. В період проведення досліду всі дослідні і контрольні тварини знаходились в однакових умовах годівлі та утримання.

Результати досліджень. Результати гельмінтоовоскопічних досліджень тварин до дегельмінтизації наведені у табл. 1.

Таблиця 1

**Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень
свиней до дегельмінтизації**

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Кількість уражених тварин, гол.	ЕІ, %	ІІ, екз. яєць
Піддослідні: перша	10	10	100	29,7
друга	10	10	100	33,2
Контрольна	10	10	100	30,7

Як видно з даної таблиці усі групи тварин були на 100 % уражені яйцями езофагостом. Інтенсивність інвазії коливалась від 29,7 до 33,2 екз. яєць.

На 12-й день після останньої дачі антгельмінтних препаратів ми знову відібрали проби фекалій. Результати цієї роботи наведені у таблиці 2.

Таблиця 2

**Результати гельмінтокопроовоскопічних досліджень
свиней після дегельмінтизації**

Групи тварин	Кіл-ть тварин у групі, гол.	Кіл-ть уражених тварин, гол.	ЕІ, %	П, екз. яєць	ЕІ, %	ІЕ, %
Піддослідна: перша	10	0	0	0	100	100
друга	10	0	0	0	100	100
Контрольна	10	10	100	33,9	–	–

З даної таблиці видно, що використані антгельмінтики фензол 22 % порошок одноразово в дозі 8 мг на кг маси тіла тварини по діючій речовині (ДР), або 37 мг на кг маси тіла по лікарській формі (ЛФ) та фенбенат 4 % премікс одноразово в дозі 5 мг на кг маси тіла по ДР або 125 мг на кг маси по ЛФ мали 100 %-ий вплив на езофагостомозну інвазію.

Висновки. Антигельмінтики фенбенат 4 % премікс в дозі 125 мг на 1 кг маси тіла по лікарській формі одноразово, або у дозі 5 мг на 1 кг маси тіла по ДР (фенбендазол) та фензол 22 % у дозі 37 мг на 1 кг маси тіла по лікарській формі одноразово, або у дозі 8 мг на 1 кг маси тіла по ДР являються високоєфективними препаратами за езофагостомозній інвазії. ЕЕ та ІЕ склали 100 %.

Література

1. Євстаф'єва В. О. Епізоотологія асоціативних інвазій свиней в умовах Лісостепу та Степу України. *Вісник ПДАА*. 2011. № 3. С. 98–100.

2. Пономар С. І., Антіпов А. А. Епізоотологія нематодозів свиней в Україні. *Вет. медицина України*. 1998. № 5. С. 30–31.

3. Мельничук В. В., Пругло В. О. Епізоотологічна ситуація щодо інвазійних захворювань свиней на території Полтавської області. *Сучасні тенденції проведення лабораторних досліджень у ветеринарній медицині. Мат. Всеукраїнського наук. семінару, присвяченого 20-річчю заснування кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи ПДАА (19 травня 2015, м. Полтава)*. Полтава, 2015. С. 66–71.

4. Ефективність Промектину 1 %-го ін'єкційного розчину за кишкових нематодозів свиней / А. А. Антіпов та ін. *Науковий вісник НУБіП*. 2013. Вип. 188 (3). С. 191–194.

5. Зажиттєва та посмертна діагностика гельмінтозів тварин. Методичні рекомендації для студентів факультету ветеринарної медицини та слухачів Інституту післядипломного навчання керівників і спеціалістів ветеринарної медицини / С. І. Пономар та ін. Біла Церква, 2003. 54 с.

КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ТА МОРФОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ КРОВІ У ПАТОГЕНЕЗІ НОТОЕДРОЗУ КОТІВ

Бахур Т. І., к. вет. н., доцент,

Антіпов А. А., к. вет. н., доцент,

Гончаренко В. П., к. вет. н., доцент

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква

Актуальність проблеми. Нотоедроз – захворювання м'ясоїдних, частіше родини котячих, а також лабораторних тварин і людей. Збудником нотоедрозу є акариформний кліщ *Notoedres cati* (Hering, 1838). Нотоедроз є досить поширеним захворюванням як домашніх, так і бродячих котів на території України [1, 2].

Зараження збудниками нотоедрозу котів відбувається контактним шляхом, кліщ не володіє специфічністю. Пік інвазії спостерігається навесні і восени [3].

Метою нашої роботи було встановити особливості клінічного перебігу та морфологічні показники крові котів у патогенезі нотоедрозної інвазії.

Матеріали і методи досліджень. Дослідження проводили на базі ветеринарної клініки ПП «Кіт і пес «12» (м. Вінниця). Для визначення впливу *Notoedres cati* на організм котів, формували групи (n=5) із тварин змішаних порід віком 1–3 роки масою 3–4,5 кг. Дослідна група складалась із котів, хворих на нотоедроз, за інтенсивності інвазії 5,8–9,3 екземплярів живих кліщів у досліджуваному мазку. Контроль складали здорові тварини, у зішкрібках шкіри яких не було виявлено збудників нотоедрозу, а клінічне обстеження не показало жодних ознак патології.

Проби крові відбирали зранку до годівлі з *Vena cephalica antebrachii*. Відбір крові, консервування, обробку та її зберігання здійснювали згідно з існуючими методиками [4]. Гематологічні показники визначали загальноприйнятими методами [5].